

BÖLÜM 2

Evde ya da Acil Serviste Dođan Yenidođana Yaklaşım



Meliha AKSOY¹

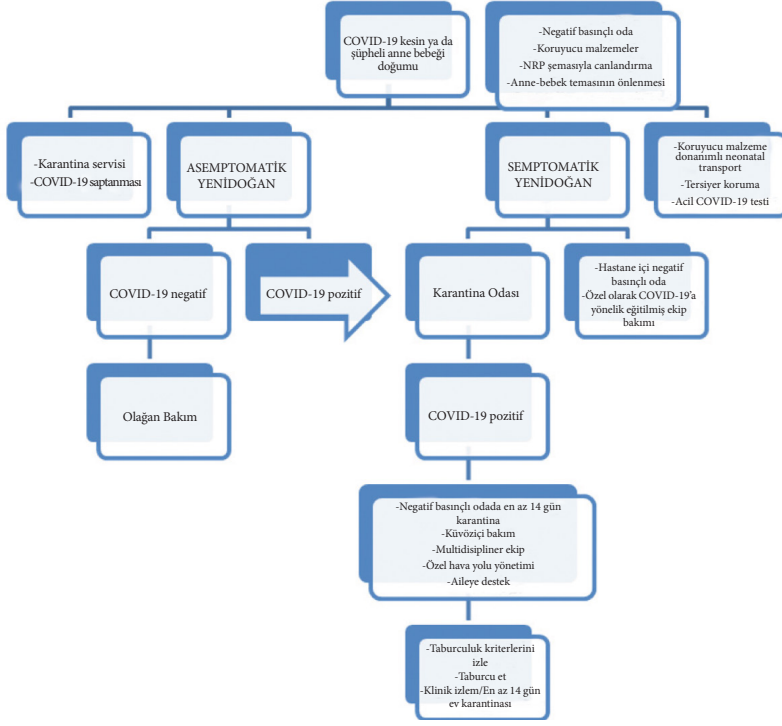
GİRİŞ

Çocuk acil servis çalışanları, kapılarından giren her duruma hazırlıklı olmak zorundadırlar. Trafik kazası, düşmeler, yanıklar, kostik ya da koroziv madde alımı, solunum ya da kalp durması v.s. acil servis başvurusunda alışılmış durumlardır, fakat acilde doğum eylemiyle pek sık karşılaşılmaz.

Amerikan Obstetri ve Jinekoloji Derneği (ACOG) ve Amerikan Pediatri Akademisi (AAP), doktorların, uygun medikal donanımın, gerekirse acil anne ve yenidoğan bakımı için diğer kaynakların mevcudiyeti nedeniyle hastaneleri doğum için en güvenli yer olarak görmektedir (1). Kanada Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanları Derneği, kayıtlı bir ebe veya uygun şekilde eğitilmiş bir doktorla planlı bir evde doğumu, doğumun karmaşık olmamasının beklendiği düşük risk derecesine sahip kişiler için kendi entegre sistemlerinde bir seçenek olarak tanımlamakla birlikte bunun için uygun koşulların sağlanması gerektiğini belirtmektedir (2).

Son 10 yılda, evde doğum yaygınlığının İsveç'te yüzde 0,1, Avustralya'da % 0,4, Japonya'da % 1,1, Kanada'da % 1,2, İngiltere'de % 2,1, Yeni Zelanda'da % 3,3 ve Hollanda'da % 13 olduğu bildirilmiştir (3,4). Dikkat çekici bir şekilde, Hollanda'da evde doğum yaygınlığı yılda yaklaşık % 1 oranında sürekli azalmıştır (1953'te yaklaşık %75'ten daha yakın zamanda %13'e). Bu azalma, evde doğumun sakıncalarıyla ilgili bilgilendirmelere, doğum sırasında yüksek sevk oranları hakkında ebelerin hastalarına danışmanlık yapma zorunluluğuna ve

¹ Uzm. Dr. Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Neonatoloji, melihaaksoy@hotmail.com



Şekil 1. COVID-19 Perinatal ve Neonatal Yönetim Şeması³⁶

KAYNAKLAR

1. The American College of Obstetricians and Gynecologists Committee Opinion. Planned home birth. *Obstet Gynecol.* 2017; 129 (4): 117-122. doi: 10.1097/AOG.0000000000002024.
2. Campbell K, Carson G, Azzam H, et al. Statement on Planned Homebirth. *Obstet Gynaecol Can.* 2019;41(2):223-227.
3. Berghella V, Sacchane G, Ghi T, et al. (2019). Evidence Based Labor and Delivery Management. Ecker JL, Barth WHJr. *Place Labor and Delivery.* (1th ed., pp. 20-30) India. Jaypees Brothers Medical Publishers.
4. Zielinski R, Ackerson K, Kane Low L. Planned home birth: benefits, risks, and opportunities. *Int J Womens Health.* 2015; (8)7:361-77. doi: 10.2147/IJWH.S55561. eCollection 2015.
5. Visser GHA. Obstetric care in the Netherlands: relic or example? *J Obstet Gynaecol Can.* 2012; 34 (10): 971-975. doi: 10.1016/S1701-2163(16)35410-X.
6. MacDorman MF, Declercq E. Trends and state variations in out-of-hospital births in the United States, 2004-2017. *Birth.* 2019; 46 (2): 279-288. doi: 10.1111/birt.12411. Epub 2018 Dec 10.
7. Martin JA, Hamilton BE, Osterman MJK, et al. Births: Final Data for 2019. *Natl Vital Stat Rep.* 2021; 70(2):1-51.



8. Kumru P, Topuzoğlu, A. Dünyada Planlı Ev Doğumlarına Güncel Bakış; Riskler ve Faydaları. *Zeynep Kamil Tıp Bülteni*. 2019; 50 (2):82-90.
9. Akadlı Ergöçmen B, Çavlin A, Abbasoğlu Özgören A. (2014). Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2013. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü.
10. Nguyen ML, Lefèvre P, Dreyfus M. Maternal and neonatal outcomes of unplanned deliveries. *J Gynecol Obstet Biol Reprod*. 2016; 45 (1): 86-91. doi: 10.1016/j.jgyn.2015.02.002
11. American Academy of Pediatrics. Policy statement: planned home birth. *Pediatrics*. 2013; 131: 1016–1020.
12. Snowden JM, Tilden EL, Snyder J, et al. Planned Out-of-Hospital Birth and Birth Outcomes. *N Engl J Med*. 2015; 373(27): 2642-53. doi: 10.1056/NEJMsa1501738.
13. Declercq E, Stotland NE. Planned home birth. In: UpToDate, Lockwood CJ (Ed). Barss VA (dep.ed). (29/11/2021 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/planned-home-birth> adresinden erişilmiştir).
14. Oygür N, Esra Önal E, Zenciroğlu A. Türk Neonatoloji Derneği Doğum Salonu Yönetimi Rehberi Güncellemesi. 2021;1-34.
15. American Academy of Pediatrics Committee on Fetus and Newborn, American College of Obstetricians and Gynecologists Committee on Obstetric Practice. The Apgar Score. *Pediatrics*. 2015; 136: 819-822.
16. Mascola MA, Porter TF, Chao TT. ACOG committee opinion. Delayed Umbilical Cord Clamping After Birth ACOG. 2020; 136 : 100-105. doi: 10.1097/AOG.0000000000004167.
17. Gras-Le Guen C, Caille A, Launay E et al. Dry Care Versus Antiseptics for Umbilical Cord Care: A Cluster Randomized Trial. *Pediatrics*. 2017;139(1): e20161857. doi: 10.1542/peds.2016-1857.
18. Sinha A, Sazawal S, Pradhan A, et al. Chlorhexidine skin or cord care for prevention of mortality and infections in neonates. *Cochrane Database Syst Rev*. 2015; 5(3): CD007835. doi: 10.1002/14651858. CD007835.
19. Neonatal Tetanus (2018). WHO. Vaccine-Preventable Diseases. Surveillance Standards. Last updated (20/09/2021 tarihinde https://www.who.int/immunization/monitoring_surveillance/burden/vpd_WHO_SurveillanceVaccinePreventable_14_NeonatalTetanus_R1.pdf adresinden erişilmiştir.)
20. Aziz K, Lee HC, Escobedo MB et al. Neonatal Resuscitation 2020 American Heart Association Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. *Circulation*. 2020; 142 :524-550.
21. Wyckoff MH, Wyllie J, Aziz K, et al. Neonatal life support: 2020. International Consensus on Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care Science With Treatment Recommendations. (CoSTR) *Circulation*. 2020;142:140-184.
22. Belsches TC, Tilly AE, Miller TR, et al. Randomized trial of plastic bags to prevent term neonatal hypothermia in a resource-poor setting. *Pediatrics*. 2013;132:656-661. doi: 10.1542/peds.2013-0172.
23. McCarthy LK, Molloy EJ, Twomey AR, et al. A randomized trial of exothermic mattresses for preterm newborns in polyethylene bags. *Pediatrics*. 2013;132:135–141. doi: 10.1542/peds.2013-0279.
24. Kliegman RM, St Geme WJ, Blum NJ, et al. (2020). *Nelson Textbook of Pediatrics*. Brady JM, Kamath-Rayne BD. Neonatal Resuscitation and Delivery Room Emergencies. (21th ed., pp. 925-929) . Philadelphia. Elsevier.
25. Akısü M, Kumral A, Canpolat FE. Türk Neonatoloji Derneği Neonatal Ensefalopati Tanı ve Tedavi Rehberi Güncellemesi. 2018;1-32.



26. Gomella TL, Eyal FG, Bany-Mohammed F. (2020). Gomella's Neonatology: Management, Procedures, On-Call Problems, Diseases, and Drugs. (8th edition). NewYork. McGraw-Hill Education.
27. CDC Sexually Transmitted Diseases Treatment Guidelines (2021). Gonococcal Infections. Preventing Ophthalmia Neonatorum Caused by N.gonorrhoeae.(29/07/2021 tarihinde [https:// www.cdc.gov/std/treatment-guidelines/gonorrhea-neonates.htm](https://www.cdc.gov/std/treatment-guidelines/gonorrhea-neonates.htm) adresinden erişilmiştir.)
28. American Academy of Pediatrics. Controversies Concerning Vitamin K and the Newborn. Committee on Fetus and Newborn. Pediatrics.2003;112 (1): 191-192. <https://doi.org/10.1542/peds.112.1.191>.
29. Eugene NG, Loewy AD. Guidelines for Vitamin K prophylaxis in newborns. Pediatr Child Health. 2018; 23:394-397.
30. Gözen D, Çaka SY, Beşirik SA, Perk Y. First bathing time of newborn infants after birth: A comparative analysis. J Spec Pediatr Nurs. 2019; 24: 122-39.
31. Schillie S, Vellozzi C, Reingold A, Harris A, Haber P, Ward JW, Nelson NP. CDC Prevention of Hepatitis B Virus Infection in the United States: Recommendations of the Advisory Committee on Immunization Practices Recommendations and Reports. 2018;67(1):1-31. <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/67/rr/rr6701a1.htm>.
32. Kimberlin DW, Brady MT, Jackson MA, et al. (2012). Red Book. Report of the Committee on Infectious Diseases, American Academy of Pediatrics. (29th ed). Elk Grove Village, IL.
33. Arnold SR, Ford-Jones EL. Congenital syphilis: a guide to diagnosis and management. Paediatr Child Health. 2000; 5: 463-469.
34. Satar M, Arısoy AE, Çelik İH. Türk Neonatoloji Yenidoğan Enfeksiyonları Tanı ve Tedavi Rehberi Güncellemesi. 2018; 1-24.
35. Roberts JR, Custalow CB, Thomsen TW (2019). Roberts and Hedges' Clinical Procedures in Emergency Medicine and Acute Care.Vora S, Dobiesz VA. Emergency Childbirth. (7th ed., pp. 1186-1210). Philadelphia. Elsevier.
36. Erdeve Ö, Çetinkaya M, Baş AY, et al. The Turkish Neonatal Society proposal for the management of COVID-19 in the neonatal intensive care unit. Turk Pediatri Ars. 2020; 55(2): 86-92.
37. Jamieson DJ, Steinberg JP, Martinello RA, et al. Obstetricians on the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Front Lines and the Confusing World of Personal Protective Equipment. Obstet Gynecol. 2020;135(6):1257-1263. doi: 10.1097/AOG.0000000000003919.
38. Boelig RC, Manuck T, Oliver EA, et al. Labor and delivery guidance for COVID-19. Am J Obstet Gynecol MFM. 2020; 2 (2): 100110. doi: 10.1016/j.ajogmf.2020.100110. Epub 2020 Mar 25.
39. Berghella V, Hughes BL. Labor, birth, and postpartum issues and care. In:UpToDate, Lockwood CJ (Ed), Barss VA (dep.ed) (12/10/2021 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/covid-19-labor-birth-and-postpartum-issues-and-care> adresinden erişilmiştir.)
40. TC Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Çocuk Hasta Yönetimi ve Tedavi. Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması. T.C. Sağlık Bakanlığı 20 Mayıs 2021, Ankara. (29/09/2021 tarihinde https://covid19.saglik.gov.tr/Eklen-ti/40739/0/covid19_rehberi_cocukhasta_yonetimi_ve_tedavi_pdf.pdf adresinden erişilmiştir.)
41. T.C. Sağlık Bakanlığı COVID-19 Aşısı Bilgilendirme Platformu. (13/10/2021 tarihinde <https://covid19asi.saglik.gov.tr/TR-85130/29-COVID-19-mrna-asisi-gebelere-uygulana-bilir-mi.html> adresinden erişilmiştir.)